

НАРЪДНА БУДИТЕЛ

АБОНАМЕНТЪ:
за година 50 лева.
предплатени на
два пѣти.

СЕДМИЧЕНЪ ЦЪРКОВНО-ОБЩЕСТВЕНЪ ВЕСТНИКЪ ЗА ХРИСТИЯНСКА ПРОСВѢТА И ИНФОРМАЦИЯ.

— Всички рѣкописа и суми да се изпращатъ до редактора свещ. Д. Попвасилевъ - Шумевъ. —

ЗА ОБЯВЛЕНИЯ
се плаща по 1 левъ
на кв. см.
БРОЙ 1 левъ.

ФОТО ЛЮБИТЕЛИ!

Всички фотоматериали и химикали „AGFA“ при
„Царевецъ“ О. О. Д-во
Подъ хотелъ „БЪЛГАРИЯ“ срещу ДВОРЕЦА.
СОФИЯ — ЛЕВСКИ 1.

ВНИМАНИЕ!

Г. Г. учителитѣ отъ всички училища!

само при **„ЦАРЕВЕЦЪ“ О. О. Д-во**

СОФИЯ — Левски 1 срещу ДВОРЕЦА
подъ хотелъ „БЪЛГАРИЯ“

ще намѣрите на складъ всички видове училищни
пособия и помагала за всички отрасли на
науката отъ прочутата Германска фирма
Kochler & Volckmar — Leipzig.

СПОРТИСТИ!

Очаквайте въ най-скоро време мотоциклетитѣ
D. K. W. най-реномираната свѣтовна марка,
сензацията на рекордитѣ въ Европейския
континентъ. 4, 8 и 14 конски сили.

при **„Царевецъ“ О. О. Д-во**
СОФИЯ.

подъ хотелъ БЪЛГАРИЯ Левски 1 срещу ДВОРЕЦА.

Християнизиранието на младежъта.

По своето предназначение за младежъта 4 декември е единъ отъ многото хубави дни презъ годината. Защото нѣма нищо по-хубаво за една младежъ отъ това да бѣде възпитана въ идеитѣ и идеалитѣ на Исусовото учение. Нѣма нищо по-хубаво и за единъ народъ, който може да се гордѣе съ своята младежъ, да върва въ нейнитѣ християнски добродетели и да възлага надеждитѣ си на нейнитѣ голѣми нравствени сили. Обаче предназначението на тоя денъ не се цели отъ всички. Мнозина сж противници на идеята и дейността за християнизиранието на младежъта. Разбнитѣ хора изхождатъ отъ различни гледища. Общото е това, аче противнитѣ не разбиратъ, какво значи да се християнизира младежъта. Тѣ смѣтатъ, че съ християнизиранието младежъта се връща назадъ къмъ недостатъцитѣ на сръдновѣковнието, че тя се изпълва съ предразждъти и суевѣрия, отклонява се нейното внимание отъ свѣтътъ на непосредствената действителност, отбиватъ се грижитѣ ѝ отъ практичното, целесъобразното и постижимото, че тя става негодна за адатичитѣ на всѣкидневната действителност.

Наистина, християнското учение е религиозно и, като такова, въ него има молитви, малко тайнствености и мистичност. Християнскиятъ възпитаникъ не може и не бива да се освобождава отъ това. То е нужно на човѣшката душа, като предразположение и подбуда за по-висшъ нравственъ животъ. Но християнството е по-

вече социално учение. При това, то е вѣчно съвременно.

Въ неговата основа лежатъ принципитѣ на любовта и светостта.

Принципътъ на любовта прави човѣкътъ едно истинско социално същество. Ржководенъ отъ тоя принципъ, човѣкъ ценитъ и уважава всички хора. Стреми се съ всички сили да имъ бѣде полезенъ, да ги освободи отъ зло и да имъ направи добро. Създава и поддържа всички институти и учреждения, които иматъ предъ видъ благо на човѣка. Твори всички ония условия, които сж необходими за правилното и всестранно развитие на личността. Тя кара любящиятъ да работи надъ себе си усилено, защото го докарва до съзнанието, че човѣшката личностъ е толкова по-добра и по-полезна, колкото по-пълно и по-всестранно е развита тя.

Принципътъ на светостта не е тайнственостъ. Християнската светостъ е нравствено състояние, при което човѣкъ никога не мисли зло и никога не носи въ сърдцето си зли чувства и настроения.

Любовта и светостта сж творческитѣ сили въ сърцето на всѣки човѣкъ. Тѣ сж вѣчна необходимостъ за човѣшкото общество.

Човѣчеството е имало и има велики синове. Тѣхнитѣ мисли и дѣла сж свѣтли, сега свѣтятъ и вѣчно ще свѣтятъ като ярки звезди въ тъмна нощъ. Но тия синове сж творили съ любовъ и светостъ.

Съ любовъ и светостъ нашитѣ дѣди и прадѣди създа-

доха и оформиха нашето племе като народъ и по-късно като държава. Създадоха много свѣтли страници въ книгата на нашето минало.

Нови и още по-свѣтли страници могатъ да напишатъ нашитѣ младежи, ако ние успѣемъ да ги християнизираме.

Ето защо вие, родители, свещеници, учители и общественици, възпитайте младежъта въ любовъ и светостъ. Християнизирайте я. Работете надъ нея на 4 декември и всѣки другъ денъ въ годината. На-

правете я да цени и да обикне човѣшкото въ всѣки човѣкъ.

Да обикне България и нейния народъ. Да имъ служи съ всичкото си сърдце и съ голѣма преданостъ. Всѣкога и всѣкжде да мисли само доброто. Да се изпълни съ борчески духъ срещу всѣка гнило-та, която разяжда българския общественъ и народенъ организъмъ и срещу всѣка отрова, която убива народната душа.

Да я направимъ вѣренъ стражъ и творецъ на почетити народни сѣдбини.

„Ако нѣкой има уши да слуша, нека слуша!“

Тѣй е казалъ Исусъ близо преди 2000 г. на слушателитѣ си, когато имъ разказвалъ притчата за сѣяча.

Днесъ, когато мислиме, че сме много напреднали; когато сме съ убедението, че сме поумнѣли; когато сме съ вѣрвата, че изтъляваме нашиятъ общественъ дългъ — едновременно сме предъ факти, които оудватъ ума, разколебаватъ убеждението, наскарбаватъ сърдцето.

Думата е за разкопанитѣ ни народни паметници въ Плиска, Мадара и Преславъ, които, благодарение на класическата ни нехайностъ и образованото ни невежество, сме оставили на доунищожаване отъ немилостивитѣ бури, дъждове и снѣгове! . . .

Но нещастieto е стократно по-страшно, когато види човѣкъ събрани ценноститѣ на единъ народъ, създадени отъ преди 1000 години, въ нѣкое леко и кибритено помѣщение, което въ единъ мигъ би се обрърнало на пепелище, заедно съ вѣковното съкровище! . . .

Въпросътъ е за удобно музейно помѣщение въ Преславъ.

Пишещиятъ тия редове и другъ пѣтъ е писалъ по тоя въпросъ, и много пѣти е устно и писмено напомнювалъ на отговорни лица за тая въпиюща нужда, но, за съжаление, всичко е било напрздано. Нѣщо по-вече, той е получавалъ обиди и оскърбления отъ тамъ, отъ кждето не ги очаквалъ! . . .

Обаче има работи въ живота, които трѣбва да станатъ да се осществятъ, мимо всѣкакви обиди, прѣчки и пр. Така е съ наложителната нужда, да се построи музейно помѣщение въ Преславъ, което единичко би гарантирало преславскитѣ паметници, не, но Преславъ „съкровище“, както лани се бѣ изказалъ Негово Високопреосвещенство Варно - Преславския Митрополитъ Г. Г. Симеонъ, когато бѣше посетилъ разкопкитѣ и видѣлъ изкопанитѣ материали отъ „свѣтлия и златенъ храмъ“ на Симеона Велики.

Решение за постройка на такъвъ музей е взето още въ заседанието на сдружението „Българска старина“ въ Преславъ презъ 1926 г., дето подъ председателството на сжщиятъ Архиепифъ и по предложението на проф. В. Н. Златарски се реши, да се моли Министерството на народното просвѣщение, да отпусне една сума отъ 2,000,000 лева за целта.

Въ това заседание се представяваха: Св. Синодъ, Народниятъ музей, Арх. институтъ, Мин. на нар. просвѣщение, Шуменското, Софийското, Преславското, Старозагорското, Пловдивското, Разградското, Варненското и Мадарското археологически дружества.

И днесъ, за да напиша горнитѣ редове, ми даде поводъ ценната статия на проф. Ал. Балабановъ въ в. „Зора“ бр. 2820 отъ т. г. подъ заглавие „Надеждно минало“, въ която той, заедно съ възторжната си преценка на виденитѣ паметници въ казанитѣ музей, говори следното за него: „Но да се държатъ въ такава несигурна кѣща, вече съ издуть дъсченъ тѣрбухъ таванъ, подъ одаитѣ и подъ ламариненитѣ печки на многопосещаваното общинско управление такива работи! И едни прозорци! Съ уста да ги духнешъ, ще се разтворятъ и ще викатъ: . . .

„Взимайте! Тука има скжпи дарове. Тука е сърдцето на българското минало и на надеждата на България. Това, което е тука, нѣма го никжде никогда, то е само едно и единствено на свѣта съкровище за българското минало! . . .

О, не така, а въ желязни сгради, подъ стоманени покриви, между стени отъ най-твърдия витюшки гранитъ, заобиколени съ бодливи телени мръжи, съ възли ями — така бихъ скжталъ азъ това единствено наше съкровище — единствено отъ Сулина до Шаръ — и отъ Бяло море до Черно! . . .

Тѣй говори почтениятъ професоръ за най-слабото здание въ България, пазеще въ себе си най-скжпитѣ творби на дѣдитѣ ни. За неговитѣ недостатъци има още да се каже. . . .

И следъ всичко по-рано и сега казано по тоя въпросъ, не ще ли почувствуватъ срамъ и грѣхъ предъ гражданството, гризене на съвестъ и болка на сърдцето ония, отъ които зависи осигуряването на това „съкровище“ за поколѣнията? Какво би оправдало нехайството имъ, което би било равносилно съ престѣпление? Какъ бихме се оправдали предъ скжпата, свѣтла и високославна паметъ на дѣдитѣ си, ако тия имъ ценности изчезнѣха по наша вина? — „Ако нѣкой има уши да слуша, нека слуша!“

Иор. С. Господиновъ.
Училищенъ инспекторъ.

За църквитѣ

Приходо-разходна книга лв. 90.-
— отъ 100 листа —

Квитанционна книга лв. 30.-
— отъ 50 листа —

при Книгоиздателството
„СПАСЪ ПОПОВЪ“ — Шумевъ.

D-r Klug

Разумна и неразумна доброта.

Доказано, добротата е едно изкуство. Добродушенъ да бѣдешъ, особено за хора, които по рождение сж добри, е много лесно. Но добродушенъ и разумно добъръ да бѣдешъ сж две различни нѣща. Добриятъ по природа, рано или късно, ще стане жертва на своята доброта. Той има сърдце — сърдце твърде много меко, но нѣма зорко око, нито прозорливъ умъ. Добротата трѣбва да бѣде просвѣтана и разумна, защото само тогава тя е трайна и истинска. Неразумната доброта докарва по-нѣкога вреда, както на самия човѣкъ, като го прави недо-вѣрчивъ, боязливъ, песимистъ, защото той своята доброта не може да използва — или пѣкъ, което е много по трагично, прави околнитѣ непосредствено или посредствено вредни. Човѣкъ може само тогава да направи нѣщо добро предъ Бога или предъ съвестта си, ако не само сърдечно е добъръ, „да мисли“ добро, но и въ действителностъ съ воля върши добро.

Нека прочее, да намѣримъ въ какво се състои разумната и въ какво, неразумната доброта.

Неразумната доброта милѣе за ранитѣ, отъ които болниятъ самъ още нѣма понятие. Тукъ се говори, разбира се, за рани на душата. Има доста хора, които въпрѣки своитѣ дълбоки рани, далечъ още не чувстватъ колко тежко сж ранени. Човѣкъ трѣбва до такива хора много близко да стои, за да сложи ржчетъ си на тѣхнитѣ гнойни душевни рани. Това е длъженъ да направи свещеникътъ надъ грѣшника, родителитѣ надъ децата, началникътъ надъ подчиненитѣ си, като по такъвъ начинъ ги предпазятъ отъ опасността, която още не се е почувствувала, както и отъ ранитѣ на тайния гноенъ цирей, който заплашва болната имъ душа. Но такъвъ предвидливецъ, който слага ржчетъ на ранитѣ, е длъженъ непре-менно да помогне. Тежко му-ако не подигне на крака ранения! Често пѣти болниятъ, длъжникътъ или грѣшникътъ самъ не чувствува колко дълбоко смъртоносната отравалежи в душата му и, подпомогнатъ, той ще се изправи въ повечето случаи, но ще гледа на своитѣ помощници, като на свои най-голѣми врагове. Това, наистина, е жалко, но трѣбва ли човѣкъ, въпрѣки него да мълчи и бездействува? Не

трѣбва ли човѣкъ да помогне, дори и тогава, когато не е длъженъ?

Доста трудно е едно да! или не! да се каже, тъй като „всѣки“ и на „всѣки“ не може непосредствено да се налѣе масло и вино въ раната му. Да се въздействува на добротата на единъ човѣкъ сж необходимо предпазливостъ, предупреждение и съвети. Но приятелътъ, надрасналъ приятеля си, приятелката, издигната надъ приятелката си, сж длъжни да помогнатъ, макаръ че това е мъчно и съпроводено съ много тактъ, деликатностъ и личенъ примѣръ. Всичко това, обаче, трѣбва да става на време; на време трѣбва да се въведе добриятъ ангелъ въ добродушния, но изпадналъ човѣкъ!

Оставете ни, прочее, да поговоримъ още за неразумната доброта.

Неразумната доброта може да имаме сжко и тогава когато нуждающиятъ се, въ случай на държавна или тѣлесна нужда, е свързанъ съ чувството на благодарностъ къмъ своя помощникъ. Чувствата на благодарностъ съ добри но любовното чувство, любовта, която помощникътъ жертва, не трѣбва да се иска обратно. Това докарва беда. Това не се позволява, защото не е справедливо и законно предъ Бога, предъ съвестта и предъ свѣта. То засѣга санкционирания съюзъ на любовта.

Доброта, която не действа разумно, а се води само отъ чувствата, е сжко една **неразумна** доброта. Тя причинява въ известни случаи трагедии, въ чиято долина на сълзитѣ и ние се движимъ, само че не като небесни ангели, а като хора съ плътъ и кръвъ, съ всичкитѣ слабости на плътта и кръвта. Затова ние трѣбва или да превъзможемъ чувствата или напълно да имъ се подчинимъ — тукъ, обаче, имаме най често разочаровано сърдце и разбита съвестъ. Мечтателнитѣ свѣтове потъватъ, оставатъ само развалини, които нѣматъ нуждната сила да се справятъ съ вълшебствата, одитѣ и празнотата на всѣкидневния животъ. О! вие човѣци, които взаимно сте си подали ръцетѣ, за да си помагате единъ другъ, **сплетете ръцетѣ си още по силно**, но не съ цената на горчивината, която рано или късно трѣбва да плащате, а съ цената на мира, при който ващитѣ голи и блестящи души трѣбва да се съюзятъ въ едно вѣчно щастие.

Неразумната доброта, ако може да се каже, е като бу-

рята, която презъ оградата троши въ градината. Нѣкои мислятъ, че **трѣбва** да се помогне и съ цената на превивка или пречупване. Жалко наистина, че въ живота има доста ситуации, където човѣкъ трѣбва да оспори и поправи дори и съ цената на превиване и пречупване. Всѣки случай, съ огънь и буряне трѣбва да се помага. Огънятъ унищожава, бурята не изправя. Тамъ, обаче, където човѣкъ не **може** да помогне, макаръ да е опиталъ всички разумни и добри пѣтица, то той пакъ не трѣбва да спира. Ако благоразумната човѣшка доброта не може да помогне, тогава той ще помогне съ Божията благодать. За нея трѣбва да се молимъ! Това може всѣки, стига да иска да помогне.

Най-после небето шурмува и изгони първия чавѣкъ, кой-

Илия Краевъ.

Шуменъ и книжнината ни до освобождението.

(Приносъ къмъ историята на града.)

Като се ровѣхъ изъ старитѣ книги, азъ неволно пакъ сътрепетъ се вгледахъ въ нѣкои страници, дето сж отпечатани имена на *родолюбиви спомоществуватели*. Спомнихъ си, че още като дете се спирахъ съ почуда и съ радостъ надъ такива имена въ старопечатнитѣ ни книги: очудваше ме жакдата на тия хора за знания въ ония още тъмни времена и радвахъ се на ревността имъ да подпомагатъ раздѣлта на книжнината ни. Съ особена радостъ търсѣхъ имената на спомоществували отъ родния ми градъ Ловечъ, четѣхъ ги и търсѣхъ измежду тѣхъ имената на останали още живи (презъ деветдесеттѣ години на миналия вѣкъ) или имена на спомощници отъ познати родове. И благоговѣхъ предъ тѣхъ защото всички, които сж вършили това по онуй робско време, — всички, които сж жертвували тогава нѣщо за българската книга, сж раздирали тъмитѣ надъ родната земя, за да грѣйне надъ нея съзнание, свобода и добъчестина.

Вѣрвамъ, че и Шуменската младежъ — въ днитѣ на петдесетгодишната отъ освобождението — съ радостъ би узнала какво е било въ епохата до 1878 г. участието на родния ѝ градъ въ това дѣло, — въ създаването на родната книжнина и подпомагане раздѣлта ѝ. Затова ѝ поднасямъ тия редове. Отъ дѣлото на дедитѣ и бацитѣ си тая младежъ ще почерпи великата поука да служи на рода ни сжко

то много отдавна бѣ спокойно спечелилъ спасението и който би се наредилъ много по-добре отколкото сега — благодарение на тая именно **неразумна** доброта. Тая жалка и низко звучаща дума провали цѣлото човѣчество.

Какво нѣщо е пѣкъ **разумната** доброта? Тя е едно изображение на добрия Богъ. Божията доброта, къмъ която трѣбва да се стремимъ, е толкова свършена и чиста, толкова силна и великодушна, толкова света — че ние не можемъ да кажемъ нищо за нея, освенъ думитѣ на Христа: **„Бждете свършени, както е свършанъ вашиятъ небесенъ Отецъ.“**

Отъ немски: Ек. Д-ръ Панайотова.

Ески Джумая.

тъй ревностно съ свѣтлината и на книжовното слово. Че надъ роднитѣ ни огнища пакъ припаднаха тъми. Вѣковни врази сж готови да загасятъ слънцето надъ родната ни земя. А надеждата за бждещето ни и силата ни е въ младежта. . .

* * *

При пръвъ погледъ би се сторило на човѣка, че до освобождението ни нашата книжнина се развивала твърде бавно. Наистина. Отъ 1806 г., когато била отпечатана за пръвъ пѣтъ българска книга — *Недѣлникътъ* на Софрония (кн. „Кириакодромионъ“, познатата и до днесъ подъ името „Софроние“) до 1877 г. били отпечатани едвамъ само 1645 книги (въ тоя брой влизатъ и вторитѣ, третитѣ, дори и четвртитѣ издания на нѣкои). Ето поредомъ за нѣколко години по колко книги били отпечатани: 1806 г. — 2; 1814 г. (едвамъ следъ 8 години) — 2, 1816 — 1, 1817 — 2, 1818 — 1, 1819 — 1, 1821 — 1, 1824 — 1, 1825 — 3, 1826 — 1, 1827 — 1, 1828 — 2, 1833. (следъ петъ години) — 4, 1834 — 3, 1835. (тая година съпада съ книжовната дейностъ на Неофита Бозвели) — 14 книги. Оттогава до 1843 г., презъ която били отпечатани 16 книги, работата малко по малко се разраствала. До това време били отпечатани всичко 89 книги. Следъ това за 34 години (отъ 1843 г. до 1877 г.) били отпечатани още 1556 книги (срѣдно по 46 книги на година). И все пакъ това е било твърде много. Да,

стига да смислимъ, че книжнината ни се наченала, когато още не сме имали нито свое училище, нито своя църква, нито своя управа, и че най-много сили народътъ и водачитѣ му влагали именно въ борбитѣ за училище, църква и свободенъ политически животъ. При такива условия малко сили оставали за книжовно творчество, макаръ и то да било можщо оржие за подигане духа за борбау българина. За да подкрепя мисълта си, ще посоча, че презъ 1872 г., когато била увѣнчана съ успѣхъ борбата за свободна българска народна черква, ще рече, когато били освободени доста отъ силитѣ, вложени въ тая борба, — били отпечатани 104 книги. Скоро обаче силитѣ постепенно се увлѣкли въ политическата борба, затова въ 1873 г. били отпечатани 90 книги, въ 1874 — 82, въ 1875 — 82, въ 1876 — само 29, а въ 1877 г. едвамъ 13 книги.

Въ книжнината ни отъ оно-ва време обаче има нѣщо друго, което е неизмѣримо по ценно отъ нождното нагледъ количество, — нѣщо, въ което сж се крили нейното обаяние и сила. Разгърнете нашитѣ „старопечатни“ книги. Въ тѣхъ има нѣщо, което възбужда въ душата ни умиление за творцитѣ имъ. Вие ще го доловите: то е религиозното благоговѣние на тия творци предъ просвѣтата на народа, съзнанието, че еднакво и тия, които се трудятъ да създаватъ българската книга, и ония, които спомогатъ разпространението ѝ, — всички тѣ изпълняватъ единъ свѣтъ дългъ къмъ народа. Съ какво смирение говорятъ за себе си ратницитѣ на това дѣло и съ каква възторжена благодарностъ — за спомоществувателитѣ, — за ония, които ги подпомогнали: тѣ отпечатвали въ книгата си имената имъ. Голѣма ще бжде тѣхната награда на небето. (Съ това мото сж отпечатани имената на спомоществувателитѣ въ „Александрията“ (1844 г.): „Радуйтея и веселитесе, яко мзда ваша многа на небесѣхъ“. (Еванг. отъ Матей, гл. 5. стихъ 12.)

Блаженочившиятъ Софроний, епископъ Врачански, смиренно казва, че превелъ книгата си на простия български езикъ, за да я разбира простиятъ народъ — за *душевната си полза*, и че книгата му била отпечатана (1806 г. 25 ноември) съ помощта и на благочестиви християни, отъ които споменава Димитрия Михайловъ Поповичъ и сина му Георгия, Теодора Стояновича отъ Видинъ, Софрониевъ уче-

никъ, Димитрия Николаевича и Калчу Николаевъ Поповича. Въ 1814 г. даскалъ хаджи Йоакимъ Кърчовски превелъ на най-простия български езикъ за да се ползуватъ най-проститѣ некнижни хора — *Простиятъ за страшното и второ пришествие Христова*, а книгата се съпечатала съ помощта на подаря Киръ Хаджи Пецанъ Щипъ, и Киръ Хаджи Станю отъ Кратово, и Киръ Димитрий Филиповичъ отъ Егър. Дере Паланка *заради душевната имъ спасение*, а настоятелъ билъ Димитрий Йоановичъ Зура отъ Сечица.

Въ 1816 г. Кирилъ Пейчичъ, Тетовчанинъ, „многогрѣшниятъ измежду Иеромонаситѣ и най-недостойниятъ имененъ на Крали — Марковия манастиръ „Св. великомъченика Димитрия“ на Маркова рѣоколо Скопие“, написавъ книгата *Огледало на препростия некнижовенъ долно-мизийски български езикъ и я отпечаталъ съ грижитѣ и харчата „благоговейния измежду сщеничитѣ господина Коста Стошца, попа отъ Призрѣ града“.*

Въ 1817 г. пакъ даскалъ Йоакимъ Кърчовски отпечаталъ книгата, наречена *Митарство* съ иждвението на православитѣ християни отъ Щипъ други български градове *за да душевното имъ спасение* и настоячието на *благочестивия роднитѣ* господари Димитрия Филиповича, кратовски жителъ и търговецъ, родомъ отъ Егър, дере паланка, и Димитрия Зура Сечищанина; още и книгата *Чудеса пресветия Богородицы*, съ вдъхновението на тия Духъ, за полза и поучение и спасение на християнскородъ — съ труда и настоячието на сщитѣ тия двама блпочтенородни господари търговци.

Въ 1818 г. Цвѣтко хаджи Георгиевъ, роденъ отъ Петричице, отпечаталъ *Календаръ или месецословъ вѣчний*, издѣленъ съ труда на г. Н. Марковичъ, роденъ отъ Кратово.

Въ 1819 г., съ настоячието на сщия *почтенороденъ* подаря Н. Марковичъ, Тетовчанинъ, иеромонахъ хаджи Йоакимъ отпечаталъ книгата *Поучителни наставления*, която най-първо е отпечатана и списъкъ на 87 спомощници отъ които били събрани 10 гроша.

Въ 1924 г. билъ отпечатанъ *Букварътъ* на Петра хаджи Беровича (рибниятъ букваръ за българскитѣ училища съ помощта на Г. Антонова Йоановича, въ Брашовъ.

Воденицата въ дъното на морето.

Норвежка легенда отъ Людвикъ Тикъ.

Имаше едно време, много отдавна, двама братя, отъ които едина бѣше богатъ, а другия беденъ. Когато приближи Коледа бедниятъ, който нѣмаше нито месо, нито хлѣбъ, отиде при брата си и го помоли за помощъ. Не за първи пѣтъ богатия братъ помагаше на бедния и не се зарадва много когато го видѣ.

— Ще направихъ ли това, което ти кажа, запита той: ако кажешъ да, ще ти дамъ цѣлъ единъ бутъ, единъ отъ тѣзи, които висягъ тамъ, подъ камината.

— Да, съгласи се доброволно бедниятъ.

— Ето го, каза богатия и подавайки му бутъ прибави: сега върви по дяволитѣ.

— Азъ обещахъ! и ще одър-

жа обещанието си! каза другиятъ, и вземайки бутъ, той тръгна.

Пѣтува цѣлия денъ и когато настѣпи нощта, той забелѣза свѣтлина въ далечината. „Трѣбва да е тукъ“, помисли той. Малко по далеко въ гората той съгледа единъ старъ човѣкъ съ дълга бѣла брада да цѣпи дърва.

— Добъръ вечеръ, каза пѣтничкътъ съ пушения бутъ въ ржка.

— Добъръ вечеръ! Кжде отивашъ? попита човѣкътъ.

— Азъ искахъ да отида при дяволитѣ, но не зная дали съмъ дошълъ при тѣхъ, отговори бедниятъ.

— Ти не си се излъгалъ, каза старецътъ, защото пѣкъла е тукъ.

И той прибави:

— Когато слезешъ въ пѣкъла, дяволитѣ ще искатъ веднага да купятъ бутъ ти, понеже свинското месо е едно рѣдко ядене въ пѣкъла, но тине го продавай за пари, а искай

въ замѣна старата ржчна воденица задъ вратата. Когато излѣзешъ отъ пѣкъла, азъ ще те науча какъ да работишъ съ нея. Знай, че тя върши работа.

Човѣкътъ съ бутъ благодари за упѣтването и похлопа на вратата на дяволитѣ. Когато влезе, всичко стана тъй, както бѣше казалъ старецътъ. Всичкитѣ дяволи, голѣми и малки, го заобиколиха и всѣкой чрезъ наддаване искаше да вземе пушения бутъ.

— Азъ мислѣхъ да го изямъ съ жена си презъ коледнитѣ празници, каза човѣкътъ, но понеже виждамъ, че вие желаете много да го вземете, азъ ще ви го дамъ, но по никой начинъ не за пари, а въ замѣна само срещу тази стара ржчна воденица задъ вратата.

Дяволитѣ не искаха отъ начало и да слушатъ дори за това; тѣ спорѣха и се пазарѣха съ човѣка, но той не отстъпваше отъ своето искане и дяволитѣ трѣбваше да се съгласятъ съ него. Когато човѣкътъ

излѣзе отъ пѣкъла, узна отъ стареца, който цепѣше дърва, какъ се работи съ воденицата, и като му благодари, тръгна обратно за дома си.

Но като живѣеше много далеко отъ тукъ, той пристигна въ къщи къмъ полунощъ.

— Кжде закѣсна толкова? запита жена му, когато той влѣзе въ къщи. Азъ седнахъ да те чакамъ и не наклдохъ дори огъня да сваря ядене за Коледа.

— Не можахъ да се върна по-рано, каза той, защото трѣбваше да свърша една работа и ходихъ много далеко. Сега вижъ какво ти донесохъ.

И той сложи воденицата на масата и започна да мели. Отъ воденицата излѣзе една ламба и после една постилка, после ястие и всичко, което трѣбваше за едно коледно пиршество. Воденицата произвеждаше всичко, което ѝ се заповѣдваше.

Жена му се слиса, кръсти се и искаше на всѣкаква цена да знае отъ кжде бѣше взелъ

тази воденица мжжътъ ѝ. — Малко важи отъ кжде си я взелъ, каза той. Ти виждашъ че това е една хубава воденица. Това ти стига!

На другия денъ той приви още ядения и пиенето воденицата си, а третиятъ покани приятелитѣ си на вечеретъ въ къщи.

Когато богатия узна, че нито е приготвено за банкетъ студени и топли трѣпки принаха по кожата му, защото завидваше много на братъ.

Въ надвечерието на Коледа каза той на другитѣ, братѣ бѣше толкова беденъ, че за помощъ при мене, а показва една такава разврателностъ, като да е станъ баронъ или царъ!

— Кой дяволъ ти даде таки тѣзи богатства? попита своя братъ.

— Азъ ги намѣрихъ въ вратата! отговори последенъ, не искайки да изкаже тайна си, но вечерта той не

Въ 1826 г. на Букварь для поучения юношества предстоители сж Анастасия хаджи Георгия Полизовъ, Добря хаджи Йоана Бакалоглу и Стефана Поповича, а Священная история церковна сжъ питания и отъти заради малкитѣ деца, съчинена отъ едногю любородна, се издаде на печатъ отъ настоятеля Василь Н. Неновичъ. Помощници били — госп. Антоний Иоановичъ на 500, г. Иоанъ Начовичъ на 500, г. Патко Михайловичъ на 100, г. Хаджи Йорданъ хаджи Геновичъ на 200, „а Василий Н. Неновичъ има сичкитѣ други, колкото ся типариха отъ тѣхъ“.

(Следва)

Единъ работникъ.

Единъ много енергиченъ и съ завидно умѣние работникъ на църковно-общественото поле въ Варненската епархия е Провадийскиятъ Арх. Намѣстникъ Протоиерей Михаилъ Апостоловъ. Съборътъ на братствата въ Шуменъ възложи нему, въ съдействие съ енорийското и свещенническо братство и църковното настоятелство въ Провадия да открие Епархийско братствено старопиталище. Въ връзка съ това нашиятъ редакторъ има случая тѣзи дни да посети гр. Провадия и Арх. Намѣстничеството. Докато въ Провадия само до преди 2 години за помѣщение на Арх. Нам-во се наемаха всевъзможни, конкуриращи по неудобство и високъ наемъ частни къщи, днесъ, по инициативата на Прот. Апостола и съ пълното съдействие на неговитѣ другари-свещеници отъ околнята, Арх. Нам-во тамъ се помѣщава въ гиздаво здание, собственостъ на околниското свещенническо братство. Въ него се помѣщава и околниското братствено подворие, дето всѣки свещеникъ отъ околнята отсѣда зиме и лѣте като у дома си. Зданието струва нѣколко стотинъ хиляди лева и е купено сълични срѣдства на свещеницитѣ (25 души) отъ околнята и добри християни, но съ упоритото залагане на Арх. Намъ Прот. Апостоловъ.

Съ досѣтливостъ на Прот. Апостола църковнитѣ настоятелства чрезъ своитѣ свещеници, групирани около своя шефъ, играятъ и видна роля въ стопанския животъ на околнята. Общо тѣ иматъ внесени въ Провадийската Популярна банка близо единъ милионъ лева. Не ще споръ, че единъ такъвъ голѣмъ акционеръ-църковнитѣ настоятелства въ лицето на своя представителъ—Арх. Намѣстникъ, е

уважаванъ и думата му вземана подъ внимание, когато се обсъжда стопанската политика на банката, а тя е политика и на града.

Не случайно Епарх. Съборъ на братствата възложи Прот. Апостолову грижата да открие старопиталището. И ето, месецъ време следъ Събора той, съ помощта на своитѣ сътрудници, е събралъ близо 60 хиляди лева. Събранieto на свещеницитѣ изъ околнята е взело инициатива да събере отъ населението на околнята нови суми. Разчита се на помощта и на другитѣ две духовни околии отъ Епархията—Шуменска и Варненска. Скоро Комитетътъ ще разполага съ достатъчно суми и старопиталището ще се открие, може би, още тази зима. Нашиятъ адмиралъ къмъ трудолюбивия човѣкъ—Прот. Апостоловъ!

Въ старопиталището ще се изпращатъ и старци отъ Шум. окръгъ. Трѣбва всички да се притечатъ съ своята помощъ.

ПОЗИВЪ

Комитетътъ за безплатни учебнически трапезарии при първоначалнитѣ училища въ града ни, като благодари за всички дарения, направени отъ гражданството за трапезариятѣ м. год., съобщава, че благодарение на тѣхната щедростъ можа да издържа тритѣ трапезарии до края на годината.

Въ тия трапезарии се даде топъл обѣдъ на 210 бедни и бѣжански деца, за което е изразходвана сумата 111,077 лв. отъ която 67,598 лв. сж получени чрезъ г-жа Ляпчева и г-ца Фройндъ, издействуващи отъ тѣхъ помощи отъ Международния комитетъ за закрила на децата, а останалата сума 43,479 лв. е събрана отъ гражданитѣ и нѣкои обществени заведения на града. Като се има предъ видъ, че сто деца сж хранени 150 дни, 60 деца—139 дни и други 90—51 денъ на всѣко дете се пада дневно безъ хлѣба и месото, които сж платени отъ полученитѣ суми отъ г-жа Ляпчева и г-ца Фройндъ, 4'50 лв. за обѣдъ.

Комитетътъ, насърченъ отъ резултатитѣ на това дѣло и поласканъ отъ щедростта и хуманнитѣ чувства на Шуменскитѣ граждани, реши да продължи това човѣколюбиво дѣло, като отвори трапезариятѣ и презъ тая година.

Комитетътъ се надява, че той ще срещне отзивчивостта на благодетелни граждани, което ще го улесни финансово. Защото, ако м. год., благодарение сумитѣ отъ Комитета за закрилата на децата, се тури на-

чало на тия трапезарии, т. г. изглежда сами ще трѣбва да поемемъ издрѣжката имъ.

Драги съграждани, всички знаемъ, че града ни не е богатъ, обаче, ние мислимъ, че все пакъ Шуменъ ще може и е длъженъ да се грижи за беднитѣ си деца—утрешни граждани.

Нека всички се въодушевимъ отъ Женевската декларация за децата: *че детето преди всичко трѣбва да бѣде нахранено, облечено, защитено.*

Нека видятъ децата, че за тѣхъ се полагатъ грижи. Нека разбератъ, че ако родителитѣ имъ не сж въ състояние да имъ набавятъ насжщия, обществото се грижи за тѣхъ и не ще ги остави гладни.

Голѣмиятъ проблемъ за изражданена поколѣнието е свързанъ съ създаване добри условия за децата, а преди всичко съ изхранването имъ.

А за беднитѣ това се постига съ минималната сума 4'50 лв. за единъ обѣдъ на едно дете Тѣ правятъ около 100 лв. на месецъ. Що сж 100 лв.? Това сж едно почерпване на 2-3 дру-

Свещеници и учители.

Едно обяснение.

Систематически тукашниятъ в. Шуменски вестникъ пише и повторя, че ние сме били противъ учителитѣ, че сме ги нападали съ „тъмна стрѣвъ“ и че ние „широкоджоби Дошовци“ (кръщелното име на свещ. Димитъръ Попвасилевъ) сме били противъ училището и учителитѣ, защото сме искали да превърнемъ училището въ своя „доходна енория“ и пр., и пр.

Дължимъ да заявимъ на разумнитѣ и добритѣ (спрѣмо элитѣ и предубеденитѣ думитѣ ни нѣматъ сила), че попъ Дошо както нарича редакторътъ на Ш. В., г. Хр. Герчевъ, нашиятъ редакторъ, никога не е писалъ или говорилъ срещу българското учителство. Директорътъ на Шуменската мъжка гимназия г-нъ Ташевъ е билъ неговъ учителъ въ Соф. Семинария по математика. За да ругае попъ Дошо учителитѣ, ще рече да ругае и своитѣ собствени учители, единъ отъ които е, както казахме, тукъ въ Шуменъ и къмъ когото попъ Дошо питае чувство на уважение и лази скѣпъ споменъ. Настояваме, че никога не сме оскърбявали учителитѣ, наши и на нашитѣ деца, както преднамѣрено се пише, за да се създава настроение.

Истина е, обаче, че ние работимъ и съ перо, и съ слово да се засили религиозно-нрав-

ственото обучение и възпитание въ нашето училище, както е това въ всички европейски държави, съ изключение единствено на една Франция, отъ която официалната наша просвѣтна политика взема теркъ. но въ която държава, по официални сведения, 85% отъ младежитѣ минаватъ презъ частнитѣ католички училища, затова францюзкиятъ народъ е въ широката си маса здраво религиозенъ. Ние сме не противъ учителитѣ, които сж длъжни да работятъ по дадена отгоре програмата, а противъ самата просвѣтна политика на нашата държава, която политика имаше дълги години за целъ да тѣпче умоветѣ на българската младежъ съ какво ли не, а не обръщаше почти никакво внимание на душата на тая младежъ—училището пусто на въ живота твърде много добре упражнени умствено, но слѣпи духовно-нравствено хора

Че тази наша училищна политика бѣше грѣшна, се вижда отъ резултатитѣ. Това не се отрича отъ никой не предубеденъ българинъ. Всички почти политически дейци и партии, съ изключение на широкитѣ и тѣсни социалисти, всички родолюбиви организации, широкитѣ срѣди на самото учителство, не, самото Министерство на просвѣтата признава

свѣтлото обучение и възпитание въ нашето училище, както е това въ всички европейски държави, съ изключение единствено на една Франция, отъ която официалната наша просвѣтна политика взема теркъ. но въ която държава, по официални сведения, 85% отъ младежитѣ минаватъ презъ частнитѣ католички училища, затова францюзкиятъ народъ е въ широката си маса здраво религиозенъ. Ние сме не противъ учителитѣ, които сж длъжни да работятъ по дадена отгоре програмата, а противъ самата просвѣтна политика на нашата държава, която политика имаше дълги години за целъ да тѣпче умоветѣ на българската младежъ съ какво ли не, а не обръщаше почти никакво внимание на душата на тая младежъ—училището пусто на въ живота твърде много добре упражнени умствено, но слѣпи духовно-нравствено хора

Че тази наша училищна политика бѣше грѣшна, се вижда отъ резултатитѣ. Това не се отрича отъ никой не предубеденъ българинъ. Всички почти политически дейци и партии, съ изключение на широкитѣ и тѣсни социалисти, всички родолюбиви организации, широкитѣ срѣди на самото учителство, не, самото Министерство на просвѣтата признава

Отъ Комитета.

свѣтлото обучение и възпитание въ нашето училище, както е това въ всички европейски държави, съ изключение единствено на една Франция, отъ която официалната наша просвѣтна политика взема теркъ. но въ която държава, по официални сведения, 85% отъ младежитѣ минаватъ презъ частнитѣ католички училища, затова францюзкиятъ народъ е въ широката си маса здраво религиозенъ. Ние сме не противъ учителитѣ, които сж длъжни да работятъ по дадена отгоре програмата, а противъ самата просвѣтна политика на нашата държава, която политика имаше дълги години за целъ да тѣпче умоветѣ на българската младежъ съ какво ли не, а не обръщаше почти никакво внимание на душата на тая младежъ—училището пусто на въ живота твърде много добре упражнени умствено, но слѣпи духовно-нравствено хора

да я запази и показа вълшебната воденица.

Ето воденицата, която ми донесе това богатство, каза той, и предъ всички започна да мели ту това, ту онова.

Когато брата се ориентира пожела на всѣка цена да купи воденицата. Отначало другиятъ не искаше и да слуша за това, но отпосле, тѣй като братъ му много настояваше, той му я продаде за 300 сребърни монети, запазвайки си употреблението ѝ до идущия месецъ юлий. „До тогава, си казваше той, ще мога да си намеля хранителни продукти за много години“.

Презъ това време, както може всѣки да мисли, воденицата не раждяса и, когато доде юлий, брата влѣзе въ притежанието ѝ. Но другиятъ не му каза какъ се работи съ нея. Богатия отнесе воденицата въ къщи и още на другия денъ еутринята изпрати жена си заедно съ жетваритѣ на нивата, а той обеща да приготви самъ

обѣда.

Когато приближи обѣдъ, той постави воденицата върху масата въ кухнята. „Мели херинги и супа“, заповѣда той. И воденицата започна да мели херинги и супа, отначало сврѣхъ чениитѣ, а после изпълни и кухнята.

Мѣстена и обръщана по всички начини, воденицата не престана да мели и скоро супата въ кухнята заплашваше да удави човѣка. Тогава той отвори вратата на съседната стая, но не трѣбваше много време на воденицата да изпълни и тази стая. Човѣкътъ едва успѣ да хване ключалката на вратата потопена въ супата. Когато излѣзе вънъ, супата и херингитѣ трѣгнаха по петитѣ му. Скоро и полето плувна въ супа

Презъ това време жената, която бѣше отишла да жени на нивата, помисли, че мъжа ѝ ще се забави много до като донесе обѣда. „Да отидемъ въ къщи, каза тя на жетваритѣ, защото азъ мисля, че той не

ще може да приготви самъ супата и трѣбва да му помогна“ Тѣ станаха и се отправиха къмъ къщи. Когато минаха планината, видѣха, че супата, херингитѣ и хлѣба течеха на срѣща имъ, а човѣка бѣгаше предъ това течение.

— Да имайте по сто стомаха всѣкой единъ отъ всѣхъ, извика той, пакъ не бихте погълнали това! Пазете се да не се удавите въ обѣда, който ви нося.

И той продължи да бѣга, като че ли гоненъ отъ дявола и пристигна въ къщата на брата си, молейки го да си вземе обратно воденицата.

— Зашто, ако мели още единъ часъ, каза той, цѣлото село ще плувне въ супа и херинги.

Обаче, брата не искаше да вземе обратно воденицата си до като другия не плати още 300 сребърни монети. Понеже нѣмаше другъ изходъ, лошиятъ богатиятъ плати паритѣ и во-

деницата, бедниятъ не закѣсна да си построи една много похубава къща отколкото тази на брата му. Той мля толкова много злато, че обши всичкитѣ стени на жилището си, което бѣ разположено така близо до водата, щото блѣска на златото се отразяваше на далекото морето. Всички, които плуваха по тѣзи брѣгове, се спираха, за да посетятъ богатия човѣкъ въ къщата му и да видятъ вълшебната му воденица. Новината за нея се разчу на всѣкъде.

Единъ денъ пристигна единъ мореплавателъ, който искаше да види воденицата и, когато я видя, запита може ли да мели и соль.

— О, да отговори човѣка! Тогава моряка поиска да я купи на всѣка цена.

Ако имамъ воденицата, мислѣше той, нѣма да ходя толкова далекъ по дивото море за да търся соль. Така азъ ще прекарамъ по спокойни дни. Отначало човѣкътъ не иска-

съ новия свой законопроектъ за реформи въ училището, че досегашната система е била вредна, че училището не даваше годни за живота хора, а пускаше хора, които много знаятъ, всичко разбиратъ и за всичко даватъ преценка, ала най често биваха неспособни да си изкаратъ сами хлѣба, затова лягатъ на гърба на държавата или на гърба на тати и мама.

Висшитѣ училищни съвети години наредъ въ заседанията си обсъждатъ въпроса — да се въведе ли религиозно-нравствено обучение и възпитание въ училището. На това съ всички сили противодействуватъ и до днесъ социалиститѣ. Въпрѣки обсадата, обаче, въ която тѣ и до днесъ (отъ 30 год.) държатъ Министерството на просвѣтата, тамъ можа да надникне и да се настани въ училището (и то е още законопроектъ) новъ предметъ *нравдоучение* т. е. още не искатъ да пуснатъ Христа напълно въ училището. Ще се преподава нравственостъ, но дали тази на мохамеданитѣ, будиститѣ, теосифитѣ, дѣновиститѣ или сжботничитѣ, дали нѣкаква „модерна“ нравственостъ, която вижда въ човѣка само единъ висшъ типъ животно, но Творецъ на това „животно“ не признава, не се знае. Въ всѣки случай, фактъ е, че самото учителство, чрезъ своитѣ представители въ Висшия уч. съветъ, вече решава, че трѣбва да се направи завой, самото вижда, че досегашната българска държавна училищна система е вредна.

Е добре, какво говоримъ и пишемъ ние „попъ Дошовцитѣ“, както презрително се опитва да именува свещ. Д. Попвасилева уважаемиятъ Хр. Герчевъ, широкъ социалистъ? Ние непрекъснато отъ години повтаряме: *Давайте знание въ училищата, но не забравяйте душитѣ на децата! Дайте храна на тия души! Опознайте децата юношитѣ и девицитѣ въ училището съ Бога, сблизете ги съ Христа и вие ще почувствувате, че коравата българска действителностъ се промѣня. Вие по често, и по често ще вземете да срещате въ живота не само хора, много хора, но и човѣци—личности!*

Ето, това ние говоримъ и пишемъ за нашето училище. И нима то е оскърбително за учителитѣ? Какво оскърбително нѣщо има тукъ? Не казватъ ли сжщото нѣщо бацитѣ и майкитѣ, мнозина отъ които пращатъ децата си въ католички и протестантски училища, за да ги направятъ съ

ше да се лиши отъ своето богатство, но моряка настоя и моли толкова много, че той му я отстъпи за 400 сребърни монети. Когато моряка взема воденицата, напустена веднага града, боейки се да не би другия да се откаже отъ продажбата си. Той трѣгна тѣй набързо, че забрави да пита какъ се работи съ воденицата. Бързо, бързо той се отдалечи отъ брѣга.

Когато бѣ на другия край на голѣмото море, той взе воденицата и извика: „Мели соль!“ Веднага воденицата започна да мели соль, която блѣстѣше отъ далекъ. Когато моряка напълни кораба си, поиска да спре воденицата, ала колкото и да я обръща и мѣсти тя продължаваше да мели и камарата соль се увеличи толкова и тѣй много, че кораба потъна въ дъното на морето. Заедно съ кораба потъна и воденицата, която продължава да мели и днесъ. Ето защо водата на морето е толкова солена.

усиленото въ тях училища религиозно възпитание, както родителите се изразяват, по възпитанието, по-благородни хора? Това не е ли единъ урок, една плъсница за българското училище?

И за всичките тия свои мисли попъ Дошо постоянно бива оскърбяван, той и ония свещеници и други дейци, които мислят като него. Защо? Прилично ли е г. Хр. Герчевъ, който е завършил Филологическия факултет и е бил редъ години учител въ тукашната мъжка гимназия по Литература, да пише: „широко джобни Дошовци“ т. е. користолюбиви полове? Не чувствува ли, че такава груба и цинична гавра съ единъ свещеник, който полага последни усилия да бжде достоенъ за своя санъ, че такава гавра оскърбява тежко него и другите свещеници? И какъ ще направимъ ние свещените училищата „доходна своя енория“, каквато била *интимната* ни мисълъ, за да искаме религиозно образование въ училищата? Тамъ ще ги женимъ ли, ще ги вънчаваме ли? Много безсмислена и безвкусна закачка е пусналъ въ ходъ г. Герчевъ, който, като журналист, това лѣто въ конгреса на провинциалните журналисти въ Сливенъ е гласувалъ резолюция, съ която всички журналисти се самозадължаватъ да не пишатъ и да не позволяватъ да се пише нищо неприлично и оскърбително за когото и да било. А свещените не сж хора отъ тъпата. Тѣ сж свещеници. Който се носи грубо и неприлично съ свещените, зле препоръчва самъ себе си. Колкото да е неприятно на мнзина, че свещените се показватъ хора съ умъ и разумъ и се трудятъ да взематъ високото мѣсто въ обществения животъ, което самото общество имъ настойчиво сочи, последните не ще спратъ да работятъ. Тѣ ще взематъ това мѣсто.

Въ наши подкрепа.

Насъ често оскърбяватъ за това, че ратуваме за по-вече религиозно-нравствено възпитание въ българското училище. Ние не сме сами. Като насъ пишатъ и говорятъ много политически и други обществени деятели, въ този духъ работятъ цѣли политически партии и всички родолюбиви организации, освенъ мнозина социалисти — умѣрени и крайни, — които не искатъ Бога въ българското училище и надъ българската земя.

Като насъ мисли и бившиятъ Министеръ **П. Кешевъ**. И толкова по интересно е неговото мнение за това, че той е билъ министъръ и на Просвѣтата. Презъ 1925 г. той издаде книгата си: „**Политическиятъ събития и моятъ лични спомени**“. Като се спира върху атентата, извършенъ въ църквата „Св. Недѣля“, той пише:

„Провосждието, обаче, имайки за задачи да дири *законно и юридически* отговорните, не се занимава съ *морално* отговорните, за които трѣбва да се заинтересува. Азъ смѣтамъ, че експлозивътъ, самата адска машина и фитилите, чрезъ които тя бѣ подпалена, сж приготвявани отъ 30 години насамъ въ лабораториите, които проповѣдниците на отрицателните и разрушителните теории съградиха между народа. Азъ смѣтамъ, че хората, които напълниха машината, които я натъквиха и поставиха въ църквата, и която я подпалиха, сж ученици, възпитаници и последователи на проповѣдниците на безвѣрието, враждата

умразата, егоизмътъ, свободата, половата разпасаностъ, разграбване чуждиятъ имотъ, малко трудъ и по-вече удоволствия, отечествоневистинчеството и противодържавничеството. Отъ 30 години насамъ душите и умовете на родоотстъпниците сж подготвявани, за да бждатъ възприемчиви къмъ болшевишки и терористични внушения, на които сж сега орждия. Тридесетъ години наредъ е работено систематически, за да се смутятъ умовете, за да се закоравятъ сърцата и да се озвѣрятъ души на младежта, та да се обезвѣрятъ, да се озлобятъ, да отричатъ Бога, доброто, отечеството, родителите си.

За подготовка на адската машина сме виновни ние всички, цѣлото общество, защото, записани въ партийните ежби и борби, отдали тѣмъ повечето отъ силите си и вниманието си, ние изоставихме да възникне предъ очите ни, да се развие свободно и да вирѣе безконтролно, наредъ съ официалното училище, *често вътре въ него, школата на разрушението*. Въ тая школа не надзърнаха ни веднажъ поне *родителите*, за да видятъ що се преподава въ нея на децата имъ.

За мѣсто на атентата биде избрана църквата, тъкмо за това, защото 30 години наредъ Божиятъ храмъ изобщо бѣше предметъ на хули, на гавра, на презрение, на умраза. На младежта е проповѣдвано открито, дори въ нѣкои училища, че нѣма Богъ, че вѣрата е заблуда, че черквата е домъ, дето се проповѣдва суевѣрие, невежество, тирания, че тя е домъ, въ който за единъ просвѣтенъ човѣкъ, какъвто всѣки, който е прочелъ нѣкоя модерна книга, пълна съ теории за слободия и рушителство, е срамно да отива. Църквата е тъкмо мѣстото, решили сж тѣ, дето адската машина ще произведе най-чувствителенъ ударъ на самото днешно общество, неговите убеждения и вѣрвания, безъ да засѣгне що годе *идейните другари*, които, заклѣли се да не стѣпватъ тамъ, дето се чете Евангелието, сигурно не ще пострадатъ“.

Два възгледа за жената.

Свѣтътъ има два главни възгледа за „еманципираната жена“. Първиятъ е обширенъ и благороденъ възгледъ, който изразява видението на пророка и въодушевляването на всички, въ чиито души блѣсти божествения пламъ. Тия хора бленуватъ за жената, напълно свободна отъ всички ограничения и препяствия, които спѣватъ и възпиратъ нейното пълно развитие и свободно проявление на всичките ѝ сили. Подобни хора считатъ, че жената стои на едно равнище и пълно равенство съ мъжа, и че сѣки пжтъ въ живота е широко отворенъ и за нея. Тѣ работятъ дружно за идването на деня, когато вратите на живота ще бждатъ лесно достъпни за жените отъ всѣко съсловие и земя.

Но израза „еманципираната жена“ често означава пълно отрицание на горния възгледъ. Тоя изразъ значи жената, която въпрѣки, че е омъжена, настоява за „кариера“; значи отказъ да поеме отговорностите на дома, на майчинството, на задълженията на новия доброволенъ съвмѣстенъ животъ; и често значи практическо отхвърляне на всичко старо, свято, на красивата вѣрностъ и преданностъ на семейния животъ.

За голѣмо и постоянно растеще число отъ неомъжени

жени, млади и стари, израза „еманципираната жена“ означава жена която съзнателно си е избрала да отрича всички обществени ограничения и държане, и се освободи отъ спънки и прѣчки, които една будна, чиста съвестъ налага на всѣка жена, която съхранява въ сърдцето си Божия законъ и която се радва на всички радости, благословения и щедрости въ него.

Преписъ—Извлечение

ОПРЕДѢЛЕНИЕ

Шуменски Окръженъ Сждъ въ днешното си разпор. заседание 26. XI. 1928 год. докладва М. Кусевъ Ч. Гр. Д. № 846/1928 год.

ОПРЕДѢЛИ:

Допуща осиновяването на малолѣтния Стоянъ Юрдановъ, отъ с. Становецъ—Ново-Пазарска околия, 15 годишенъ, синъ на Юрданъ Косевъ и Иванка Юрданова, отъ сжщото село, отъ съпрузитѣ Ганчо Косевъ и Пена Косева, отъ сжщото село. ПРЕДСЕДАТЕЛСТВО: чл. (п) Б. Бояджиевъ. Членове: (п) (п) Ст. Кировъ М. В. Кусевъ.

ВѢРНО:

На Шуменски Окръженъ Сждъ,
Секретарь: П. Ганчевъ

ХРОНИКА.

Нашиятъ вестникъ не е чисто информационенъ. За това, което става въ града, въ окръга, въ България, има десетки вестници, отъ които можемъ да учимъ асевъзможните новини и сензации. „Народенъ будителъ“ цели да даде на читателите сериозно, предимно религиозно-философско четиво. Статияте на нашия вестникъ мѣрятъ да приучатъ нашите читатели не само, като взематъ вестникъ въ ръка, да претичатъ съ погледъ по неговите колони, за да грабнатъ „най-интересното“, а въ единъ свободенъ половинъ часъ презъ седмицата да спратъ погледъ върху четивото, що имъ се поднася, да четатъ и помислятъ върху въпроси не само изъ всѣкидневния моренъ животъ. Ако едно не хареса на читателя въ вестника, друго ще му хареса. Ако, обаче, той прегледа само заглавията и си каже, по старъ навикъ: „поска работа!“ сигурно нищо не ще му хареса, но затова ще се покаже повърхностенъ човѣкъ.

Четете съ внимание давани тѣ въ преводъ религиозно-философски статии на D-r Klug. Тѣ ще продължатъ. Знаемъ, че българскиятъ читателъ не е привикналъ съ такова четиво защото е малко възпитаванъ религиозно, но трѣбва да привикне.

И не забравяйте, драги наши читатели и абонати, че сте длъжни да се отплатите за неимовѣрно голѣмия трудъ, що положи редакцията, особно презъ изтичащата II годишнина на вестника, — длъжни сте, като ви поднесе пощалионѣтъ или нашъ близъкъ човѣкъ квитанция за 50 лева, да я осребрите.

Редакцията.

Негово Високопреосвещенство Митрополитъ **Симеонъ** който страда отъ екзема, а сжщевременно презъ миналата седмица заболѣ отъ инфлуенца, е вече по-добре. За него, (презъ критичните дни на болестта му) се разтревожи цѣла мисляща България. Самъ Н. В. Царя натовари човѣкъ, който да го уведомява постојанно за вѣрвежа на болес-

Дирекция на постройките за безводния Дели-Орманъ гр. Шуменъ.

Обявление № 801

На 17 декември т. г. въ 9 часа предъ пладне въ търговската зала на Шум. Окр. Данъчно Управление ще се произведе спазаряване по доброволно съгласие за доставка на 20,000 кгр. портландъ циментъ, отъ който 15,000 кгр. ще се предадатъ франко помпена централа Айдогду и 5000 кгр. франко вагонъ гара Кулаково.

Приблизителна стойностъ—38,000.—лв.

Залогъ—10 % отъ девизната стойностъ въ банково удостоверение.

Срока за доставката е 10 дни отъ деня на съобщението за възлагането ѝ.

Изплащане веднага следъ приемането на цимента.

Всички разности, като публикация, гербъ, данѣкъ, който се плаща на половина, сж за смѣтка на предприемача.

4. декември 1928 г. Шуменъ.

Отъ Дирекцията

тъта, а изпрати и своя лѣкаръ Д-ръ Кирковичъ, да прегледа скъпия за цѣлия народъ белиникъ Н. В. Преосвещенство Русенскиятъ Митрополитъ г. г. **Михаилъ**, познатиятъ на православното общество г. г. **Петковъ**, г. Професоръ Николъ, племеникъ на дѣда Симеона, Професоръ Протопресвитеръ Д-ръ Цанковъ, веднага дойдоха въ Варна, за да бдятъ надъ леглото на болния старецъ. Министри и други високостоящи лица тревожно запитваха по телефона за здравето на Митрополита. Ето такава личностъ е Митрополитъ **Симеонъ**, Варно-Преславски, личностъ, предъ която благоговѣе всѣко родолюбиво българско сърце. Като пишемъ това, си спомняме, че се намѣри свещеникъ, който писа неотдавна въ варненския в. **Хр. Свѣтеникъ**, че Митрополитъ **Симеонъ** се е вдетинилъ, че презъ дните на Събора на православните братства се е показалъ зълъ, егоистъ, откъстителенъ, капризенъ и н'амъ какви още безсмислици. Това писа свещ. Кожухаровъ отъ Варна следъ Събора, а го повторятъ по шуменските улици тукашни свещеници. Свещеници ли сж това?

Учителскиятъ съветъ на Шуменската народна мъжка гимназия „Василъ Друмевъ“ исказва благодарността си на следните граждани, внесли помощъ за безплатната трапезария при гимназията: г. Филипъ Халаджовъ—250 лв. вмѣсто курбанъ за Архангеловденъ, г. Иванъ Харизановъ—200 лв. за здраве и г-жа Р. Градинарова—150 лв. вмѣсто панихида по случай смъртта на мъжа ѝ Хр. Градинаровъ.

Презъ миналата седмица въ Нар. събрание по отговора на тронното слово станаха разисквания по външната и вътрешната политика на правителството. Опозиционните партии изказаха нѣкои критики. Отговориха м-ръ Ляпчевъ и Буровъ. Министертъ на вътрешните работи обвини земледѣлците, че получавали пари отъ външни държави. Земледѣлците предложиха анкета, за която М-ръ Ляпчевъ не даде отговоръ. М-ръ Буровъ защити външната си политика, като заяви, че България не можела да се изложи на рискове. Направи впечатление, че г. Буровъ не спомена нищо за българските малцинства. — Заемътъ е окончателно сключенъ. Състоя се първото заседание на преорганизацията управителенъ съветъ на Б. Н. Банка, съ участието на техническия съветникъ г. Шаронъ. — Заминали сж за Лугоно министрите Буровъ и Молловъ, за да представяватъ България на заседанията на съвета на О. Н. Вѣрва се, че въ Лугоно ще се разгледа и въпросътъ за спогодбата Молловъ — Кафандарисъ

МОТОРЪ ДОЙЦОВЪ (12 к. с.)

МАЛКО УПОТРЕБЯВАНЪ НА ПЪЛНО ЗАПАЗЕНЪ ПРОДАВА НА ИЗНОСНА ЦЕНА КНИГОИЗДАТЕЛСТВО „СПАСЪ ПОПОВЪ“ — ШУМЕНЪ

Въ София се състоя конгресъ на градовете. Реши се да искатъ повече сръдства за общинските управления. — Земледѣлците отложиха конгресъ си за идната година. — Въ Ямковъ единъ извергъ — човѣкъ убилъ съ кама директора си Дойчиновъ.

КНИЖНИНА

Получи се въ редакцията

Проф. А. Хаймъ—*Половото държане и добрата чистота*. Книга за златната младежъ. Съ предговоръ отъ Д-ръ И. Зетевъ за половата нравственостъ по нашия наказат. законъ. на 10 лв. Издава „Акация“ София, ул. Витошка, 59. Коиска да знае, колко шаста доставя истинската и дълбока любов на мъжете и жените които сж живѣли цѣломъ живота и стѣпватъ въ брачисти и искрени, нека прите тази пълна съ правдинна здрава мисълъ книга.

По учи се въ редакцията книгата „Даровешъ на блатата“ (Черното злато) отъ П. Василковски—№ 6 на четъ. „Изъ тайните на земята“, приложение отъ проф. Д. Ас. Златаровъ: Каменноветните богатства на България. Цена 6 лв. Издаване на Кооп. Книгоиздателство „Акация“ София ул. „Витошка“ 59.

Въ тази малка книжка сбита и увлекателна форма излага, каква важна работа вършатъ блатата, какъ се овжгяването на блатните тения, какъ се образуватъ фа и др. изкопаеми въглища, засѣга се историята на новожелената промишленостъ значението ѝ въ сегашно време, живота на въглекопачите работата и нещастията въ ните, ежегодното производство на въглища и запасите въ недра на земята и работната сила, която се получава при изгаренето на въглища.

Въ приложението си проф. Д-ръ Златаровъ излага, какъ сж нашите каменноветни богатства и ролята имъ въ свързване на нашите гори съ опустошение.

Вестникъ „Народенъ Будителъ“ е необходимъ за всѣко християнско семейство. Четете го вжжщи съ своите деца. Запишете своя най-близъкъ приятелъ!